

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet

ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

90202 Beregszász, Széchenyi u. 59 B.

Tel./fax: + 380 3141 42815, e-mail: titkarsag@mekk.uz.ua, kmmi@swi.net.ua

Honlap: www.kmmi.org.ua

KMMI HÍRLEVÉL III. évfolyam, 26. (78) szám. 2011. augusztus 07.

EZ TÖRTÉNT 2011 JÚLIUSÁBAN

FONTOSABB PROGRAMOK, ESEMÉNYEK, FELHÍVÁSOK

2011. július 2. A beregszászi Európa-Magyar Házban *Kárpátaljai tájak* címmel **Zubánics László** és **Dupka György** nyitotta meg a *Garanyi József-émlékkiállítást* a festő, grafikus, születésének 90. évfordulója alkalmából. Beregszász egykori díszpolgára még halála előtt egy 34 képéből álló gyűjteményt adományozott Beregszász városnak, amelyből a Beregvidéki Múzeumban állandó kiállítás nyílt.

Garanyi József pályafutásáról, munkáiról **Kovács László** kiállítás-szervező, a gyűjtemény tulajdonosa beszélt. A megjelent művészet és irodalomkedvelőknek **Zubánics László** (*Tájba írt történelem*) és **Dupka György** (*Fogyó, gyarapodó nemzetiségek, érdekképviseltek Kárpátalján*) mutatta be és dedikálta a legújabb könyvét.

2011. július 3. Balatonlellén véget ért az I. Magyar Világtalálkozó a Panoráma Világklub, a Magyar Kultúra Alapítvány, a Magyarságszolgálati Alapítvány, a Civil Európa Egyesület, a Balatonlellei Önkormányzat, valamint a külföldi országokban és Magyarországon e célra összeállt különféle Szervező Bizottságok közreműködésével. A rendezvényen népes kárpátaljai küldöttség is megjelent **Babják Zoltán** beregszászi társrendező szervezésében.

2011. július 3. Sikeres fejeződött be a Felvidéki emlékkörút a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre szervezésében. A program célja az volt, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon, és köztudatba kerüljön a „malenykij robot” története a Kárpát-medence más országaiban is. Ennek eszközeként programban szerepelt a malenykij robotra elhurcolt civilek emlékeztetere koszorúzás és megemlékezések tartása, beszélgetés a túlélőkkel. A helyi szervezőkkel közösen keresték fel az egykori gyűjtőtáborok és emlékhelyek helyszínét, ahol megemlékezünk a kommunista diktatúra áldozatairól. Megemlékezésre került sor az alábbi helyszíneken: Szinna (Snina), Homonna (Humenné), Kassa, Fülek (Fil'akovo), Losonc (Lucenec), Galánta, Dergnyő (Drahnyó), Pozsony – ahol elosztó- és gyűjtőtáborok voltak.

2011. július 3. „Klasszikus zenei tábor” került megrendezésre a Nagypaládi Művészeti Iskola, Kis Túr Természetvédelmi Közhasznú Egyesület és a Gloria Victis civil szervezettel. Az ünnepélyes táborzárás a Nagypaládi Művészeti Iskolában volt.

2011. július 3. A Jánosi Helikon Hotelben véget ért a Nyári Szabadegyetem 2011: *Magyar tájak – magyar kortársirodalom – egységes, egyetemes magyar kultúrával a megmaradásért a Kárpát-medencében* elnevezésű fórum, amelynek szervezői voltak: Újnautilus Egyesület (az Újnautilus irodalmi és kulturális portál /www.ujnautilus.info/ fenntartója), a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia, a MÉKK, Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet. A fórumon a kárpát-medencei írók, költők,

irodalmárok tartottak előadást, illetve mutatkoztak be. Az Együtt-szerzői és baráti köre: **Bakos Kiss Károly, Bartha Gusztáv, Csordás László, Dupka György, Felhős Szabolcs, Fodor Géza, Filep Anita, Lengyel János, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Pomogáts Béla, Seres Kristóf, Szemere Judit, Szöllőssy Tibor, Vári Fábián László, Zubánics László.** Az Újnautilus-szerzői, baráti köre, előadói: **Balla Csenge Mikolt, Bánki Éva, Borbáth Péter, Borbély András, Csépké Csilla, Dobás Kata, Kondor Péter, Kránicz Gábor, Orbán Gyöngyike Enikő, Szegi Enikő, Vassányi Miklós, Vincze Ferenc.** A szervezők, részvevők a jövő évben Erdélyben folytatják a fórumot.

2011. július 5. Súlyos betegség után 49 éves korában elhunyt **dr. Soós Kálmán** történész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora.

2011. július 9. Elhunyt **Bagu Balázs** (1932–2011) pedagógus, tankönyvíró, közel 10 kötetes helytörténész.

2011. július 10. A munkácsi járási Dercenben Családi Napot rendeztek a helyi református gyülekezet szervezésében. A vendégeket **Zsukovszky Miklós** lelkész, esperes üdvözölte. A színes programban volt áhítat, koncert, családi vetélkedő és a tombola.

2011. július 9–10. Nagybégányban újra megnyitotta kapuit a Flame Disco, amely minden hétfőgén várják a bulizni vágyó ifjúságot.

2011. július 15. A Szolyvai Emlékparkban befejeződtek azok a nyári felújítási munkálatok, amelynek elvégzését **dr. Tóth Mihály**, a Szolyvai Emlékparkbizottság elnöke kezdeményezte. Az értékelő-megbeszélésen részt vett **Dupka György**, az emlékparkbizottság felelős titkára, **Vass István** és **Nagy István** gondnok. A park mint emlékhely, bekerült a Kárpátalját felkereső magyarországi és kárpát-medencei turisták programjába is, hetente folyamatosan érkeznek látogatók, akik fejet hajtanak a Siratófalra felírt áldozatok emléke előtt, meghúzzák a lélekharangot.

2011. július 9–12. A Liszt-emlékév alkalmából Eszenyben „*Három éjjel, három nap*” – *Égtájak Művészeti Fesztivál* zajlott le az Eszenyi Miczbán Hagyományörző Társaság és az Eszenyi Ritmus Néptáncgyűttes szervezésében. A vendégeket **Szabó Tibor** művészeti vezető üdvözölte. A háromnapos programban az érdeklődők megtekintették Henning János erdélyi fotóművész kiállítását, a Magyar Melódiák, a Kárpátaljai megyei Filharmónia kamaraegyüttesének estjét, a budapesti Székely Éva és tanítványai közreműködésével népi kismesterségek bemutatójára és tanítására került sor. Ezenkívül az eszenyi kultúrházban nemzetközi néptánc gála láthatott a közönség kárpátaljai, felvidéki, magyarországi táncgyűttestekkel, amelyben fellépett a péterfalvai Kokas Banda, az eszenyi Ritmus és a farnadi Nádas táncgyűttes.

2011. július 21–24. A péterfalvai Tisza-stadionban négy napig tartott a VI. Kárpátaljai Könnyűzenei Képzőművészeti és Táncfesztivál koncertfolyama, amelynek műsorában ukrán, magyar és nemzetközi sztárok, helyi tehetségek, népművelők, DJ-k léptek fel. A megnyitó ünnepségen a résztvevőket és a vendégeket **Zubánics László**, az UMDSZ Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke köszöntötte. A KKKTF producere ezúttal is Albók Ödön, a szervezői **Tóth Bálint, Tóth Ábel, Musz Antal** és **Dupka Nándor** voltak. A több ezer fesztiválózó fiatal előtt csütörtökön a Veres Róbert MC/DC, Insect, Stefano, DJ Norbi, DJ Miklov, DJ Jenci mutatkozott be, pénteken a Dreamover Hand Rock Band, Happy Gang, Mr. Kaly, Dred és Doris, Dima Positive, DJ Vilyura, szombaton a Jump Rock Band, Vitalij

Kozlovskij, Brooklyn Bounce, DJ MIKLOV, DJ Jenci, vasárnap a Glamour, MIA, Sokoladka, Natala Karpa, Gledis, Republic, Pat Jr. & Gina lépett fel.

2011. július 24. A tóhíti községben több száz lakos részvételével lezajlott a III. Beregdéai Rózsa Fesztivál. A hagyományos ünnepségen **Egressy István** polgármester üdvözölte a megjelent vendégeket. Ugyanezen a napon falunapi ünnepséget tartottak Guton, Jánosiban és Badalón.

2011. július 10–16. Kisvárdán befejeződött a szórványban dolgozó magyar anyanyelvű óvodapedagógusok továbbképzése a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia lebonyolításában. A 10. alkalommal rendezendő továbbképzésen a MÉKK szervezésében Kárpátaljáról több mint 10 óvodapedagógus vett részt. A tanfolyamon **Pomogáts Béla**, az AK elnöke mondott zárszót.

2011. július 28. Juhász László grafikus művész egyéni kiállítása nyílt meg *Fantázia* címmel a Beregszászon a Beatrice kávézóban (Kossuth tér 5. sz.). A kiállítás anyaga augusztus 25-ig tekinthető meg.

2011. július 30. Budapest Főváros XVIII. Kerületében működő Üde Színfolt Kulturális Egyesület ellátogatott a Szolyvai Emlékparkba, ahol koszorúzással tisztelegtek a malenykij robot áldozatai előtt, s rózsát ültettek az elhurcolt magyarok és németek emlékére.

Ugyanebben az időben **Kirill Arbatov**, a Galitska Rus' Cserkészszövetség elnöke is egy delegációval kereste fel a Szolyvai Emlékparkot, hogy a **dr. Tóth Mihály** elnökkel és **Dupka György** felelős titkárral egyeztetve megszervezzék az első világháborús emlékoszlop felújítását.

2011. július végén: A napokban lovag Gondos Ferenc, a Nemzetközi Szent György Lovagrend Zala megyei prior érkezett Kárpátaljára, hogy átadja a lovaggá avatásáról szóló oklevelet, a rend díszruháját és ékítményeit **Nagy Bélának**, a KRE Diakóniai Osztálya vezetőjének. Korábban **Zubánics Lászlót**, a KMMI elnökét és **Nagy György** nyugalmazott csetfalvai polgármestert vették fel a lovagrend tagjai közé.

PROGRAMAJÁNLÓ KIÁLLÍTÁSOK

- **2011. augusztus 1-ig** volt tekinthető a Boldogasszony kiállítás (neves magyarországi művészek tematikus alkotásai) Ungváron a Kárpátaljai Boksay galériában. Kiállító művészek: **B. Raunio Maria** festőművész, **Bráda Tibor** Munkácsy Mihály-díjas festőművész, **Gyulai Líviusz** Munkácsy Mihály-díjas, Kossuth-díjas grafikusművész, **Győrfi Sándor** Munkácsy Mihály-díjas szobrászművész, **Incze Mózes** festőművész, **Jankovics Marcell** Kossuth-díjas grafikusművész, **Kárpáti Tamás** Munkácsy Mihály-díjas festőművész, **Kő Pál** Munkácsy Mihály-díjas, Kossuth-díjas szobrászművész, **König Róbert** grafikusművész, **Lajta Gábor** festőművész, **Molnár Kálmán** Munkácsy Mihály-díjas grafikusművész, **Mara Kinga** festőművész, **Nádas Alexandra** festőművész, grafikusművész, **Nagy Gábor** Munkácsy Mihály-díjas festőművész, **Orosz István** Munkácsy Mihály-díjas grafikusművész, **Párkányi Raab Péter** szobrászművész, **Raffay Dávid** szobrászművész, **Papageorgiu Andrea** festőművész, **Péterfy László** szobrászművész, **Rádóczy Gyarmathy Gábor** festőművész, grafikusművész, **Sulyok Gabriella** Munkácsy Mihály-díjas grafikusművész, **Somogyi Győző** Munkácsy Mihály-díjas festőművész, grafikusművész, **Szabó Ákos** (1936) festőművész, **Szemadám György** Munkácsy

Mihály-díjas festőművész, **Szinte Gábor** festőművész, **Tóth- Kovács József** festőművész.

- 2011. júliusban volt megtekinthető meg **Garanyi József** emlékkiállítás a beregszászi Európa-Magyar Házban
- **Angyalosi Sándor, Ivancsó András, Kopriva Attila, Matl Péter, Micska Zoltán, Jurij Seleveckij** – Munkácsi Művészklub csoportos kiállítása a Péterfalvai Képtárban.
- **Juhász László** grafikai kiállítása Ungváron a Kárpátaljai Nemzetiségek Kulturális Központjában.
- **Zubánics László** fotókiállítása (Kárpátalja ezredéves kincsei) Nagyrábén, a Kossuth Művelődési Házban.
- **Lőrincz István** fotográfus (Ungvár) III. *Kárpátaljai kaleidoszkóp* című fotókiállítása az UNE Humán-Természettudományi Magyar Karán.
- **Soltész Péter** (Ungvár) festőművész „Évszakok, emberek” című egyéni kiállítása az ungvári Váralja múzeum-kávéházban.
- **Garanyi József** és **Horváth Anna** és más bereg-vidéki képzőművész állandó emlékkiállítás a Beregvidéki Múzeumban.
- **Bartosh Tatjana, Bartosh József** és más kárpátaljai kortárs alkotók kiállítása a beregszentmiklósi várkastélyban.
- **Kárpátalja kortárs képzőművészeinek, népművészeinek, fotóművészeinek állandó kiállítása a Péterfalvai Képtárban (Péterfalva, György Endre kastély).** Tárlatvezető: **Borbély Ida** igazgató. A képtár eddig közel kétszáz képzőművészeti alkotással gyarapodott, a kárpátaljai jeles alkotók válogatott munkáiból állandó kiállítás nyílt: *Balla Pál, Habda László, Herc Jurij, Harangozó Miklós, Kassai Antal, Konratovics Ernő, Kosztrub Georgij, Medveczkyné Luták Edit, Medveczky Miklós, Mikita Volodimir, Mitrik Mihajló, Prihogyko Vjacseszláv, Sütő János, Szkakandij Vaszil, Szaller Olekszandr, Zvenigorodszkij Vitalij* és mások, akiknek alkotásaival a tárlat reprezentálja Kárpátalja korábbi évtizedeinek festészetét. Ugyanitt megtekinthető a Munkácsy Mihály Alkotótábor tagjainak munkái, amelyek a képtár állományát gyarapítják: **Bilák Marina (Rahó) Fuchs Andrea** (Ungvár), **Darabán János (Rahó) Homoki Gábor** (Péterfalva), **Kutasi Xénia** (Bene), **Klisza János** (Ungvár), **Klisza Krisztina** (Ungvár), **Lőrincz István, Lőrincz Katalin** (Ungvár), **Nigriny Edit** (Ungvár), **Prófusz Marianna** (Beregszász), **Réti János** (Ungvár), **Soltész Péter** (Ungvár), **Soltész Gabriella** (Ungvár), *Picur Zoltán, Szajkó Tibor* (Beregszász).
- **Az ugozsai népművészek alkotásainak, Tiszahát népének életvitelével kapcsolatos tárgyak állandó kiállítása a Tiszaháti Tájmuzeumban** (Fogaraskuria, Tiszabökény-Farkasfalva). Tárlatvezető: **Borbély Ida** igazgató.

Összeállította: *Dupka György és Zubánics László*

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Folyamatos tennivalók. Közgyűteményi állománygyarapítás, ukrainai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutató programok koordinálása, a KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás, könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása.

Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása.

Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés.

Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa. A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.